

## O B R A Z L O Ž E N J E

Proračun je definiran kao dokument kojim se limitiraju i raspoređuju resursi zavisno od ciljeva fiskalne i gospodarske politike i donosi se za jednu godinu.

Proračun grada Ljubuškog za 2023. godinu predstavlja procjenu godišnjih prihoda i primitaka, te utvrđeni iznos rashoda i izdataka grada Ljubuškog u proračunskoj godini koji se treba realizirati, a koje odobrava Gradsko vijeće.

Iz njega se vidi :

- jasan prikaz ukupno raspoloživih prihoda (poreznih, neporeznih, potpore, kapitalni primici te ukupna zaduženja za financiranje kapitalnih projekata),

- ukupan iznos javne potrošnje po organizacijskoj i ekonomskoj klasifikaciji,

- način na koji su sredstva raspoređena po pojedinim funkcijama (uprava, obrazovanje, socijalna skrb, komunalna potrošnja i slično)

Temelj za donošenje proračuna grada Ljubuškog ( u daljem tekstu Proračun) nalazi se u odredbama nekoliko zakonskih i podzakonskih akata:

- Zakona o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22)
- Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06, 43/08, 22/09, 35/14)
- Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 38/16),
- Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 49/06),
- Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj 83/09),
- Uredbe o računovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14),
- Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ 60/14),
- Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Županiji Zapadno-hercegovačkoj i financiranju ŽZH („Narodne novine ŽZH, broj 23/14),
- Zakona o porezima ŽZH („Narodne novine ŽZH“ broj 12/09)
- i Statutu Grada Ljubuški (Službeni glasnik Grada Ljubuškog broj 6/19) koji regulira financiranje lokalne samouprave.

Nacrt Proračuna temelji se na zakonskoj regulativi kojom se propisuju nadležnosti grada i utvrđuju javni prihodi koji pripadaju gradu, a u dijelu izdataka na smjernicama razvoja grada Ljubuškog sukladno od Vijeća usvojenoj Integriranoj strategiji razvoja općine za razdoblje 2014.-2024. godine, te planu kapitalnih investicija, planu aktivnosti gradske uprave, zadovoljavanju opće komunalne problematike, vodeći računa o socijalnoj, obrazovnoj i kulturnoj situaciji uz uvažavanje prioriternih zahtjeva Mjesnih zajednica i građana, a sve u cilju poboljšanja cjelokupnog društvenog života našeg grada.

Temeljna načela ovog Proračuna su točnost, istinitost, pouzdanost te pojedinačno iskazivanje pozicija.

Prihodi i primici priznaju se u razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi sukladno odredbi "Pravilnika o knjigovodstvu proračuna", a u svezi s odredbom Uredbe o računovodstvu proračuna u Federaciji BiH".

Prema članku 43. "Pravilnika o knjigovodstvu proračuna FBiH" i sukladno članku 16. stavak 2. „Uredbe o računovodstvu proračuna u Federaciji BiH“, prihodi i primici se priznaju u računovodstvenom razdoblju u kojem su mjerljivi i raspoloživi. Prihodi i primici su mjerljivi kad ih je moguće iskazati vrijednosno, a raspoloživi kad su ostvareni unutar obračunskog razdoblja.

Prema odredbi članka 35. "Pravilnika o knjigovodstvu proračuna FBiH", i sukladno odredbi članka 16. stavak 2. Uredbe, rashodi se priznaju u razdoblju u kojem je i obveza za plaćanje nastala, bez obzira je li izvršeno i samo plaćanje.

## A - PRIHODI I PRIMICI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Prilikom izrade Proračuna rukovodilo se preporukama i analizama koje je uradilo Federalno ministarstvo financija kod planiranja dokumenta Srednjoročnog okvira rasta (SOR) i Dokumenta okvirnog proračuna (DOP) za trogodišnje razdoblje 2023.-2025. godina. Ovim dokumentom projicira se gospodarski razvoj, razvoj socijalnog sektora, makroekonomski pokazatelji i prognoze prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog proračuna.

Prihodi Proračuna grada Ljubuškog za 2023. godinu sastoje se od:

- tekućih prihoda i
- primitaka

Prihodi i primici Proračuna grada Ljubuškog za 2023. godinu planiraju se u iznosu od 16.538.000,00 KM. Pregled prihoda i primitaka po vrstama te financiranje možete vidjeti iz slijedeće tabele:

Ekonom. kod	Opis	Proračun za 2023. godinu	Proračun za 2022. godinu	Indeks 3/4 %
1	2	3	4	5
<b>700000</b>	<b>PRIHODI</b>	<b>15.688.000,00</b>	<b>16.177.500,00</b>	<b>96,97</b>
710000	Prihodi od poreza	7.676.000,00	7.765.500,00	98,85
720000	Neporezni prihodi	3.298.000,00	3.551.000,00	92,88
730000	Potpore	4.714.000,00	4.861.000,00	96,98
<b>811000</b>	<b>PRIMICI</b>	<b>850.000,00</b>	<b>1.270.000,00</b>	<b>66,93</b>
	<b>UKUPNO</b>	<b>16.538.000,00</b>	<b>17.447.500,00</b>	<b>94,79</b>

Iz priložene tabele se vidi da prihodi čine 15.688.000,00 KM ili 94,86% planiranog Proračuna. Primici se planiraju u iznosu od 850.000,00 KM što čini 5,14% planiranih sredstava Proračuna.

Strukturu prihoda čine:

- porezni prihodi,
- neporezni prihodi te
- potpore i transferi od drugih razina vlasti.

**POREZNI PRIHODI** planirani su u iznosu od 7.676.000,00 KM što čini 48,93% prihoda Proračuna odnosno 46,41% ukupnog Proračuna i njihova se realizacija očekuje u skladu sa ostvarenjem Proračuna za ovu 2022. godinu.

**Porez na imovinu** planiran je u iznosu od 565.000,00 KM, što je u skladu sa projiciranim izvršenjem u tekućoj godini. Naplatu ovog poreza vrši Porezna uprava sukladno zakonskim propisima. Visina ovog poreza ovisi od imovine kojom raspolažu porezni obveznici i plaća se paušalno u fiksnom iznosu akontativno za godinu dana

unaprijed prema kvadratu prostora kuća za odmor, stanova, stambenih zgrada koje se iznajmljuju, prilikom registracije automobila određene kubikaže, motocikla ili plovni objekata i slično. Porez na imovinu plaća se i na stolove u kasinu, automate za igre na sreću, automate za zabavne igre.

**Porez na nasljeđe i darove** očekuje se u iznosu od 30.000,00 KM prema procjenama Porezne uprave sukladno Zakonu o porezima Županije Zapadnohercegovačke i naplata ovog poreza ovisi od procijenjene vrijednosti naslijeđa, poklona i darova osim za prvi nasljedni red.

**Porez na promet nepokretnosti** planiran je u iznosu od 325.000,00 KM. Zakon o notarima omogućio je da svaki sklopljeni ugovor o prometu nekretnina automatizmom dolazi u Poreznu upravu na osnovu čega se vrši razrez poreza bez obzira da li je nekretnina uknjižena u gruntovnici što ranijim propisima nije bilo omogućeno. Ubiranje ovog poreza zavisi od iznosa prometa nepokretnosti tako da može znatno varirati iz godine u godinu u zavisnosti od toga koliko se prometa izvrši u tijeku godine.

**Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti** planiran je u iznosu od 1.790.000,00 KM i planiran je sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Županiji Zapadnohercegovačkoj i financiranju Županije Zapadnohercegovačke.

**Porez na dohodak od samostalne djelatnosti** planiran je u iznosu od 200.000,00 KM.

**Porez na dohodak od imovine i imovinskih prava** planiran je u iznosu od 8.000,00 KM.

**Porez na dohodak na dobitke od nagradnih igara** planiran je u iznosu od 270.000,00 KM.

**Porez na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti** planiran je u iznosu od 300.000,00 KM.

**Porez na dohodak po konačnom obračunu** planiran je u iznosu od 100.000,00 KM.

**Prihod od indirektnih poreza koji pripadaju Županijskoj direkciji za ceste**, a koje ona sukladno zakonu transferira na općinske/gradske proračune, planira se u iznosu od 360.000,00 KM. Kriteriji oko raspodjele ove vrste prihoda utvrđeni su federalnim i županijskim propisima.

**Prihod od PDV-a** planira se u iznosu od 3.950.000,00 KM što je sukladno projekcijama i kriterijima raspodjele najavljene od strane federalnog Ministarstva financija.

Izračunati prihod s Jedinственog računa koji ima entitet Federacija BiH (nakon otplate vanjskog duga Federacije) raspodjeljuje se kako slijedi:

- financiranje funkcija Federacije BiH ... 36,2 %
- financiranje funkcija županija / kantona ... 51,48 %
- financiranje funkcija jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi) ... 8,42 %

- uprave cesta (JP Ceste FBiH, županijska/općinska/gradska tijela za ceste) ...3,90%

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda od PDV-a mogu odstupanje od predviđenog ekonomskog rasta, izmjene poreznih politika, promjena koeficijenata raspodjele, povećan povrat PDV-a od predviđenog, promjena nivoa zaduženosti središnje države i Federacije, razvoj drugih nepredviđenih događaja i slično.

**Porez na potrošnju u ugostiteljstvu** očekuje se u iznosu od 10.000,00 KM.

**NEPOREZNI PRIHODI** predviđaju se u iznosu od 3.298.000,00 KM..

**Prihod od koncesija** planirani su u iznosu od 160.000,00 KM.

**Prihodi od iznajmljivanja zemljišta** planirani su u iznosu od 60.000,00 KM što je sukladno potpisanim ugovorima sa mobilnim operaterima.

**Prihodi od JP PARKOVI** po povjerenim ovlastima od strane Gradskog vijeća za javna parkirališta u urbanom području grada i od ulaznica za vodopad Kravicu, te uplate novih korisnika za vodovodne priključke i grobna mjesta planirani su u iznosu od 580.000,00 KM.

**Općinske pristojbe** po općinske odluke o upravnim pristojbama – administrativnim taksama planiraju se u iznosu 150.000,00 KM.

**Komunalne pristojbe tzv. komunalije** planiraju se u iznosu od 350.000,00 KM, a visina ove naknade uvjetovana je aktivnostima vezanim za razvoj zajednice reflektiran kroz izgradnju novih objekata. Kod ove vrste prihoda očekuje se bolja učinkovitost naplate s obzirom na to da još uvijek ima dosta izgrađenih objekata koji nisu dobili građevinsku dozvolu te tako nisu ni platili ovu vrstu naknade.

**Naknada za istaknutu tvrtku** se predviđa se u iznosu od 350.000,00 KM.

**Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti - rente** planirana je u iznosu od 150.000,00 KM. Ovaj prihod plaća se po metru kvadratom korisne površine koja će se graditi na gradskom građevnom zemljištu, a utvrđuje se u postotku od prosječne građevne cijene metra kvadratnog stambene površine iz prethodne godine i to kao fiksni postotak rente za svaku zonu.

**Prihodi od komunalne naknade** planirani su u iznosu od 800.000,00 KM, što je projekcija nadležne Službe za stambeno-komunalne i inspeksijske poslove grada Ljubuškog, koja je dala iznos prihoda od ove naknade u Proračunu za iduću 2023. godinu.

**Prihod od šuma** po Zakonu o šumama ŽZH po osnovi naknade za općekorisne funkcije šuma očekuje se 45.000,00 KM.

**Naknade za uporabu cesta** za vozila pravnih osoba očekuje se u iznosu od 60.000,00 KM, dok se od fizičkih osoba očekuje naplata ove naknade u iznosu od 185.000,00 KM .

**Prihodi od posebne naknade na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih nezgoda** očekuju se u iznosu od 133.000,00 KM. Naplata ove naknade vezana za isplate dohotka od nesamostalnog i samostalnog rada i drugih samostalnih djelatnosti po stopi od 0,5% na isplaćene iznose neto plaća od čega 50% pripada općini i prikupljaju se na izdvojeni račun Proračuna grada Ljubuškog.

**Prihodi iz premije za osiguranje imovine od požara i prirodnih sila te iz premije osiguranja od auto-odgovornosti** koji su namjenski za funkcioniranje vatrogasnih jedinica su planirani u ukupnom iznosu od 8.000,00 KM.

**Prihodi od pružanja usluga građanima** predviđaju se u iznosu od 35.000,00 KM, a naknada za premjere i katastar u iznosu 67.000,00 KM

**TEKUĆE POTPORE** predviđene su u iznosu od 4.714.000,00 KM. Naplata ove vrste prihoda se očekuje kroz realizaciju određenih projekata koji će se financirati uz potporu federalne i županijske vlasti te kroz realizaciju doznaka iz inozemstva.

**Inozemne potpore** očekuju se u iznosu od 675.000,00 KM i odnose se na tekući transfer za EU projekte koji se planira 330.000,00 KM i tekući transfer za inozemstvo u iznosu 345.000,00 KM, koji se odnosi na planirane potpore Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske ,te potpore drugih inozemnih davatelja kroz projekte u suradnji s Gradom.

**Od Federacije** se očekuje potpora u iznosu od 1.504.000,00 KM za realizaciju određenih projekata (grant ministarstva okoliša i turizma, sredstva za cestovnu infrastrukturu, grant sredstva Fonda zaštite okoliša FiH, sredstva ministarstva kulture i sporta, grant od ministarstva poduzetništva i ostali grantovi) od federalne razine vlasti.

**Od Županije** se očekuje potpora u iznosu od 1.200.000,00 KM za sufinanciranje prijevoza učenika i sufinanciranje kapitalnih i ostalih projekata u gradu, dok je Transfer od Ministarstva rada i socijalne skrbi ŽZH planiran u iznosu 1.310.000,00 KM – 1,200.000,00 KM na račun Centra za socijalni rad Ljubuški i 110.000,00 KM na JU Edukacijsko-rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju Ljubuški.

**PRIMICI PRORAČUNA** se predviđaju u iznosu od 850.000,00 KM. Ovi primici odnose se na prihode od prodaje građevinskog zemljišta i visina ovih prihoda zavisi od gradske politike razvoja i širenja građevinskih zona te potražnje građevinskog zemljišta od strane investitora i građana.

## B – RASHODI I IZDACI PRORAČUNA

**Rashodi i izdaci** proračuna grada Ljubuškog predviđaju se u iznosu od 16.538.000,00 KM i dijele se na:

- tekuće izdatke,
- kapitalne izdatke,
- otplate dugova i
- pričuvu

a raspoređuju se na rashode za financiranje rada Vijeća, uprave, stručnih službi organa uprave, Centra za socijalni rad, JU Edukacijsko-rehabilitacijskog centra, Gradskog pravobraniteljstva te školstva.

Raspored ovih sredstava prati razvojni koncept grada Ljubuškog prema kome su predviđena sredstva za ostvarivanje povoljnih uvjeta življenja lokalnog stanovništva kroz ulaganja u komunalnu infrastrukturu, uređenje okoliša, održavanje cestovne infrastrukture, poticaj održivog opstanka seoskog stanovništva kroz program izgradnje vodoopskrbnog sustava, sustava navodnjavanja i sanacije poljskih putova, financiranje rada gradskih službi u cilju poboljšanja efikasnosti rada gradske uprave, financiranje socijalne zaštite te intervencije socijalno ugroženom stanovništvu, podrška neprofitnim organizacijama kroz razne kulturne, športske i druge aktivnosti građana i subvencije javnim poduzećima kroz sufinanciranje dijela troškova i financiranje materijalnih troškova škola te intervencije u kapitalna ulaganja i kapitalne intervencije u Mjesne zajednice.

Raspored rashoda po vrstama može se vidjeti iz priložene tabele:

Ekonomski kod	OPIS	Proračun za 2023.godinu	Proračun nakon Rebalansa 2022.godine	INDEKS 3/4%
1	2	3	4	5
	<b>RASHODI</b>	<b>15.882.000,00</b>	<b>16.485.000,00</b>	<b>96,34</b>
<b>600001</b>	<b>PRIČUVA</b>	<b>100.000,00</b>	<b>100.000,00</b>	<b>100,00</b>
<b>610000</b>	<b>TEKUĆI IZDACI</b>	<b>15.782.000,00</b>	<b>16.385.000,00</b>	<b>96,32</b>
611000	Plaće i naknade zaposlenih	3.399.500,00	3.247.500,00	104,68
612000	Doprinosi poslodavca	308.000,00	293.000,00	105,12
613000	Izdaci za materijal i usluge	3.768.500,00	4.775.500,00	78,91
614000	Tekući transferi	6.800.000,00	6.470.000,00	105,10
615000	Kapitalni transferi	1.500.000,00	1.582.000,00	94,82
616000	Izdaci za kamate	6.000,00	17.000,00	35,29
<b>800000</b>	<b>Kapitalni izdaci</b>	<b>656.000,00</b>	<b>962.500,00</b>	<b>68,16</b>
821000	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	396.000,00	516.500,00	76,67
823000	Otplata dugova	260.000,00	446.000,00	58,30
	<b>UKUPNO</b>	<b>16.538.000,00</b>	<b>17.447.500,00</b>	<b>94,79</b>

**PRIČUVA** - Proračunskim korisnicima za koje u ovom Proračunu nisu predviđena sredstva ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba za novčanim sredstvima, predviđena je tekuća zaliha Proračuna. Za žurne i nepredvidive rashode koji se mogu pojaviti u 2023. godini rezervirano je 100.000,00 KM što čini 0,60 % planiranih rashoda Proračuna, dok je zakonska mogućnost da pričuva ide i do 3% Proračuna.

Iz prikazane tabele se može vidjeti kako je raspoređena potrošnja gradskog proračuna po pojedinim vrstama troškova (plaće, materijalni troškovi, tekući i kapitalni transferi, kamate i kapitalni izdaci).

Objašnjenje pojedinih stavki po vrsti troška se može pratiti iz tabele koja prikazuje izvršenje rashoda po organizacijskoj klasifikaciji gdje je odvojeno prikazano trošenje sredstava po korisnicima.

**Za naknade vijećnicima, odborima i povjerenstvima** predviđen je iznos od 197.500,00 KM. Naknade od drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak 4. u koju spadaju i navedene naknade obračunavaju se sukladno Zakonu o porezu na dohodak. Visina naknada za rad odbora i povjerenstava utvrđena je odlukom Gradskog vijeća. Naknada za vijećnike utvrđena je u iznosu od 250,00 KM paušalno, te 150,00 KM po održanoj sjednici Gradskog vijeća. Naknada za članove odbora utvrđena je u iznosu od 60,00 KM za predsjednika i 50,00 KM za članove odbora po održanim sjednicama.

Transfer za Gradsko izborno povjerenstvo zbog izborne godine planiran je u iznosu od 18.000,00 KM.

Za troškove ugovorenih i drugih usluga u što spada i reprezentacija Gradskog vijeća predviđen je iznos od 35.000,00 KM.

**Za financiranje UPRAVE** u koju spadaju izdaci za komunalne usluge, usluge cestovne infrastrukture, troškovi spora, tekući transferi, subvencije javnim poduzećima, kapitalni transferi te kapitalni izdaci predviđen je ukupni iznos od 9.828.000,00 KM i raspored ovih sredstava vidi se iz priloženih tabela.

Za troškove **javne rasvjete** predviđa se utrošiti 220.000,00 KM za trošak električne energije 180.000,00 KM dok se planira i konto održavanja javne rasvjete u iznosu od 40.000,00 KM:

Za **komunalne usluge** predviđen je iznos od 850.000,00 KM od čega najveći dio otpada za trošak deponiranja komunalnog otpada u iznosu 800.000,00 KM. Ostale komunalne usluge predviđene su u iznosu od 50.000,00 KM.

**Za cestovnu infrastrukturu** predviđeno je 1.405.000,00 KM i planiraju se na tri konta, za usluge popravaka cesta 950.000,00 KM, za sanaciju klizišta 205.000,00 KM te usluge održavanja lokalnih cesta i putova 250.000,00 KM. Dio sredstava za cestovnu infrastrukturu planiran je iz transfera od Federacije i Županije.

**Za troškove spora** predviđa se iznos od 40.000,00 KM.

**Za tekuće transfere** rezervirano je 6.800.000,00 KM i raspored ovih sredstava vidi se iz priloženih tabela.

**Za tekuće transfere Mjesnim zajednicama** predviđen je iznos od 380.000,00 KM.

**Za kulturu** se planira izdvojiti 130.000,00 KM, a za **šport** se u 2023. godini planira 245.000,00 KM, te za Ljubuški outdoor festival se planira 40.000,00 KM.

Planira se i novi konto **Zaštita nacionalnog spomenika Stari grad Ljubuški** u iznosu 140.000,00 KM



**Sufinanciranje kupnje prve stambene nekretnine za mlade** planira se u iznosu 200.000,00 KM.

**Pomoć umirovljenicima sa minimalnom mirovinom** u iznosu od 200.000,00 KM koja je uvedena rebalansom za 2022. nastavlja se i u 2023. godini.

**Transfer za zdravstvo** se planira u iznosu 20.000,00 KM, a ostali transferi pojedincima planiraju se u iznosu 100.000,00 KM.

**Transfer za posebne namjene**-zaštita od prirodnih i drugih nesreća predviđen je u iznosu od 120.000,00 KM i radi se o namjenskim sredstvima sukladno Zakonu.

**Za prijevoz učenika** predviđeno je 950.000,00 KM, dok su **isplate stipendija** planirane u iznosu 250.000,00 KM.

**Za političke stranke** i neovisne kandidate koji imaju svoje predstavnike u ovom Vijeću rezervirano je 40.000,00 KM.

**Za udruge građana** 165.000,00 KM u što spadaju i udruge proistekle iz Domovinskog rata, kao i ostala udruženja. A kao posebna stavka u proračun je se planira transfer za GSS - Gorsku službu spašavanja Ljubuški u iznosu od 15.000,00 KM.

**Za subvencije javnim poduzećima** predviđeno je 1.887.000,00 KM. Raspored sredstava prikazan je u priloženim tabelama i u popisu ispod: Za Studentski centar u Mostaru predviđen je transfer od 10.000,00 KM. Za financiranje Radija Herceg Bosne sukladno potpisanom ugovoru predviđen je iznos od 50.000,00 KM. Za sufinanciranje troškova održavanja gradske čistoće i drugih komunalnih usluga Javnom poduzeću Parkovi rezerviran je iznos od 265.000,00 KM, transfer za arheološka nalazišta 36.000,00 KM, subvencija za nove zelene površine u iznosu 70.000,00 KM, subvencija za stadion Babovac u iznosu 36.000,00 KM i subvencija za rad Turističke zajednice grada Ljubuškog u iznosu 150.000,00 KM.

Za Radio Ljubuški planira se izdvojiti 130.000,00 KM, za Dječji vrtić rezervirano je 270.000,00 KM, za Crveni križ planira se izdvojiti 130.000,00 KM. Ustanovi Kulturno-športski centar planira se izdvojiti 290.000,00 KM, za Glazbenu školu rezervirano je 30.000,00 KM, subvencija za HAZU BiH planira se u iznosu 10.000,00 KM, te subvencija za Groblje mira Bile u iznosu 60.000,00 KM, subvencija za Duhansku stanicu planira se u iznosu od 350.000,00 KM.

Povrat više plaćenog poreza na dohodak građanima i ostali povrati u iznosu 20.000,00 KM.

**Subvencije privatnim poduzećima i poljoprivrednicima** u ukupnom iznosu 410.000,00, a odnose se na subvenciju privatnim dječjim vrtićima koja se planira u iznosu 80.000,00 KM, Subvencije za žene poduzetnice se planiraju u iznosu od 30.000,00 KM, zatim subvencija malom i srednjem poduzetništvu-potpore investitorima u poslovnim zonama i potpora za razvoj turizma se planira u ukupnom iznosu 100.000,00 KM. Što se tiče subvencija poljoprivredi planira se iznos od 200.000,00 KM i to za transfer poljodjelicima-poticaaj poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu 10.000,00 KM te transfer za plastenike i udruge poljodjelaca u iznosu od 100.000,00 KM.

**Za kapitalne transfere** predviđeno je 1.500.000,00 KM: za financiranje izgradnje i rekonstrukcije vjerskih objekata planiran je u iznos od 150.000,00 KM, za kanale za navodnjavanje predviđen je iznos od 150.000,00 KM, i dodatno za projekt IFAD vodonatapni sustav planira se 150.000,00 KM, za kapitalne transfere za športske objekte 20.000,00 KM.

Kapitalni transfer za vodovode predviđen je u iznosu od 465.000,00 KM, dok je transfer za kanalizaciju - 355.000,00 KM, Kapitalni transfer za groblje 20.000,00 KM, Za kapitalni transfer u infrastrukturu poslovne zone planira se izdvojiti 40.000,00 KM. Kapitalni transfer osnovnim školama planira se u iznosu 130.000,00 KM, doke se za Srednju školu Ljubuški planira 20.000,00 KM.

**Za kamate** po odobrenim kreditima predviđen je iznos od 6.000,00 KM, što je manje nego prethodnih godina, i odnosi se na 2 kredita za otplatu.

**Za kapitalne izdatke** predviđen je iznos od 605.000,00 KM. Za otplate duga po dugoročnim kreditima rezerviran je iznos od 260.000,00 KM. Za kapitalnu investiciju rekonstrukcija objekta za Centar za razvoj planira se 320.000,00 KM te za rekonstrukciju Gradske galerije plan je 25.000,00 KM.

**Za rad gradskih službi - jedinstveni organ uprave** predviđena su sredstva u iznosu od 3.567.500,00 KM.

**Plaće, doprinosi i naknade troškova zaposlenih** predviđaju se u iznosu od 2.907.500,00 KM Plaće i naknade plaća isplaćivat će se sukladno Odluci Gradskog vijeća o koeficijentima za obračun plaća službenicima i namještenicima u jedinstvenom Organu gradske uprave. Naknade i druga materijalna prava koje nemaju karakter plaće utvrđene su na osnovu iznosa utvrđenih važećim Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaća i Kolektivnim ugovorom.

**Materijalni troškovi** predviđeni su u iznosu od 615.000,00 KM. Ovi troškovi odnose se na redovne režijske troškove, izdatke za energiju, za komunikaciju, komunalne usluge, nabavu materijala i sitnog inventara, usluge prijevoza i goriva, tekuće održavanje opreme, zgrada i službenih vozila, putne troškove, bankovne usluge te izdaci za reprezentaciju, informiranje i ostale stručne i ugovorene usluge kao i za nabavku uredske opreme te studija izvodljivosti i projektne pripreme.

**Za kapitalne izdatke** u organu uprave planira se izdvojiti 45.000,00 KM od čega 15.000,00 KM se planira za izradu projektne dokumentaciju koja je neophodna za kandidiranje bilo kojeg projekta kojeg financira grad iz svojih sredstava ili putem kreditnog zaduženja te donatori putem različitih transfera. Zatim, planira se 30.000,00 KM za nabavku uredske opreme.

**Za socijalnu zaštitu** predviđen je iznos od 1.839.000,00 KM.

Za rad Centra za socijalni rad (plaće i naknade troškova zaposlenih, izdatke za materijal, sitni inventar i usluge) planira se 409.000,00 KM .

Ukupni tekući transferi planiraju se u iznosu 1.430.000,00 KM, a taj iznos se odnosi na: isplate naknada po uplati MZRSS koje se planiraju u iznosu 1.200.000,00 KM, transfer za pomoć pojedincima predviđen je u iznosu od 120.000,00 KM. Za transfer za porodilje sa područja grada Ljubuškog planira se u iznosu 110.000,00 KM, koji će se sukladno kriterijima i uvjetima koji će biti propisani Odlukom gradonačelnika isplaćivati preko Centra za socijalni rad.

**Za JU Edukacijsko-rehabilitacijski Centar za JU Edukacijsko-rehabilitacijskom centru za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju Grada Ljubuškog** planira se u iznosu od 389.000,00 KM.

Za rad JU Edukacijsko-rehabilitacijskog Centra (plaće i naknade troškova zaposlenih 328.000,00 KM, izdaci za materijal i usluge 61.000,00 KM.

**Za Gradsko pravobraniteljstvo** predviđen je iznos 137.000,00 KM. Plaće i naknade plaća ovih djelatnika utvrđene su Pravilnikom o plaćama i naknadama plaća u javnom pravobraniteljstvu i usklađene su sa Zakonom o javnom pravobraniteljstvu. Izdaci za materijalne troškove planirani u iznosu od 5.000,00 KM i oni su minimalni jer su djelomično pokriveni iz troškova gradskog organa, dok je za nabavku opreme planirano 5.000,00 KM.

**Za školstvo** je predviđen iznos od 480.000,00 KM. Za kapitalni transfer osnovnim školama planira se izdvojiti 130.000,00 KM, zatim transfer za Srednju školu Ljubuški planira se 20.000,00KM, dok je za materijalne troškove osnovnih škola rezervirano je 330.000,00 KM, odnosno 110.000,00 KM po školi.

Na osnovu iznesenih podataka prikazanih u tabeli **rashoda po funkcionalnoj klasifikaciji** možemo konstatirati da se:

- **za pričuvu** planira 100.000,00 KM ili 0,60% Proračuna,
- **za rad općih javnih službi** planira se izdvojiti 4.760.000,00 KM ili 28,78% Proračuna,
- **za aktivnosti javnog reda i sigurnosti** planira se izdvojiti 120.000,00 KM ili 0,73% Proračuna,
- **za aktivnosti obrazovanja** planira se izdvojiti 2.070.000,00 KM ili 12,52% Proračuna,
- **za aktivnosti socijalne zaštite** planira se izdvojiti 1.860.000,00 KM ili 11,25% Proračuna,
- **za aktivnosti stambeno komunalnog razvoja** planira se izdvojiti 2.590.000,00 KM ili 15,66% Proračuna,
- **za kulturne rekreacijske i religijske aktivnosti** planira se izdvojiti 1.617.000,00 KM ili 9,78 % Proračuna,
- **za aktivnosti vezane za poljoprivredu** predviđena su sredstva od 500.000,00 KM ili 3,02% Proračuna,
- **za aktivnosti prometa i komunikacija** planira se izdvojiti 1.405.000,00 KM ili 8,49% Proračuna,
- **za aktivnosti vezane za zaštitu životne sredine** planira se izdvojiti 850.000,00 KM ili 5,14% Proračuna,
- **za transakcije javnog duga** planira se izdvojiti 266.000,00 KM ili 1,61% Proračuna,
- **za aktivnosti vezane za transfere između razina vlasti** planira se izdvojiti 380.000,00 KM ili 2,30% Proračuna.
- **za aktivnosti vezane za zdravstvo** planira se 20.000,00 KM ili 0,12% Proračuna.

Ovakvim Proračunom grad Ljubuški pokušava pratiti zacrtanu politiku svoga razvoja kroz realizaciju prioriternih i započetih projekata te značajnija ulaganja u projektnu dokumentaciju koja je neophodna za realizaciju projekata koji će se financirati iz Fondova Europske unije ili drugih izvora financiranja.